

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 030551 22 Увп
Бања Лука, 02.11.2023. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу судија, Едине Чупељић председника вијећа, Страхиње Турковића и Смиљане Мрше, чланова вијећа, уз учешће Жељке Вујановић, као записничара, у управном спору по тужби Града Б., заступан по Правобранилаштву Републике Српске, Сједиште замјеника Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 20.10.2021. године тужене Управе..., у предмету уписа забиљежбе спора у катастарском оперативу, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 030551 21 У од 07.6.2022. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 02.11.2023. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за надокнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта којим је по жалби Правобранилаштва РС поништено рјешење Управе..., Подручне јединице Б., број ... од 17.9.2020. године и предметна ствар ријешена на начин да је тужилац одбијен са захтјевом за забиљежбу спора на непокретностима уписаним у пл. бр. 1687 к.о. Б.1.

Одбијање тужбе образложено је позивом на члан 189 Закона о премјеру и катастру Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“, број 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23, у даљем тексту: закон о прењеру и катастру) којим је прописано да ће се до дана оснивања катастра непокретности користити и одржавати пописни катастар, катастар земљишта успостављен на основу премјера у стереографској пројекцији, катастар земљишта успостављен на основу премјера у Гаус-Кригеровој пројекцији у складу са одредбама Закона о одржавању премјера и катастра земљишта („Сл. гласник Републике Српске“, број 19/96 и 15/10), катастар непокретности са утврђеним корисником успостављен на основу премјера у Гаус-Кригеровој пројекцији, у складу са одредбама Закона о премјеру и катастру непокретности („Сл. гласник Републике Српске“, број 34/06, 110/08 и 15/10) и земљишна књига у складу са одредбама Закона о земљишним књигама Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“, број 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08), док је одредбом члана 198 истог закона прописано да ступањем на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о одржавању премјера и катастра земљишта („Сл. гласник Републике Српске“, број 19/96 и 15/10), Закона о премјеру и катастару

непокретности („Сл. гласник Републике Српске“, број 34/06, 110/08 и 15/10) и Закона о земљишним књигама Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“, број 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08, у даљем тексту: ЗЗК) осим одредаба тих закона који се односе на коришћење и одржавање евиденција из члана 189 овог закона, па пошто се ради о непокретностима за које није основан катастар непокретности то се забиљежба спора може извршити само у земљишној књизи, а не и у евиденцији катастра, како је то тражено захтјевом тужиоца.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (захтјев) тужилац оспорава њену законитост због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде одредби Закона о општем управном поступку и неправилне примјене материјалног права. Истиче да је институт забиљежбе регулисан чланом 98 став 1 Закона о премјеру и катастру којим је прописано да се забиљежбом уписују чињенице које су од значаја за заснивање, измјену, престанак или пренос стварних права на непокретностима и чланом 99 тачка в) истог закона којим је прецизирано да се забиљежбом врши упис чињеница које се односе на покретање спора за утврђивање права на непокретностима. Наводи да је погрешно позивање нижестепеног суда на члан 198 Закона о премјеру и катастру, износећи став да тај закон не искључује забиљежбу у катастру, јер забиљежба постојања спора не представља упис стварних права и тиме се не штети интересу уписаног посједника. Напомиње да је тужена у неким случајевима вршила упис забиљежбе спора у катастру, па наводи примјер пл. бр. 2807 к.о. Б. Предлаже да Врховни суд захтјев уважи, побијану пресуду преиначи или укине, а тужиоцу досуди трошкове спора према исказаном трошковнику.

Тужена у одговору на захтјев истиче да остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта.

Репајић Перица, заинтересовано лице у овом управном спору, није дао одговор на захтјев.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор тужене, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“, број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Из података списка произлази да је тужилац 24.10.2012. године поднио захтјев првостепеном органу тужене за упис забиљежбе спора, односно постојања тужбе Града Б. против тужених „П.ш.“ Б. и др., која је код Окружног привредног суда у Бањалуци заведена под пословним бројем 57 0 Пс 099922 12 Пс, у посједовном листу број ... к.о. Б.1, а на основу увјерења Окружног привредног суда Бањалука број 057-0-Су-П-12-002864 од 09.10.2012. године. Првостепеним рјешењем одбачен је захтјев Града Б., а оспореним актом је по жалби Правобранилаштва РС поништено то рјешење и предметна ствар ријешена на начин да је одбијен захтјев подносиоца за упис забиљежбе спора на предметним непокретностима уписаним у пл.бр. 1687 к.о. Б.1. Побијаном пресудом одбијена је тужба и одржан на снази оспорени акт из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Овај суд прије свега, истиче да се захтјев за ванредно преиспитивање, с обзиром на одредбу члана 35 став 2 ЗУС, не може поднијети због погрешно и непотпуно

утврђеног чињеничног стања, па ће побијану пресуду испитати по службеној дужности у погледу повреда прописа и правила поступка из горе наведене одредбе ЗУС.

Поништење првостепеног рјешења и одбијање захтјева подносиоца за упис забиљежбе спора у п.л. број 1687 к.о. Б.1. тужена заснива на одредби члана 198 Закона о премјеру и катастру те на одредбама члана 3 Закона о одржавању премјера и катастра земљишта и одредби члана 1 став 2 Правилника за одржавање премјера и катастра земљишта („Сл. гласник Републике Српске“, број 17/09 и 35/12, у даљем тексту: Правилник), на које се позвао првостепени орган, уз образложење да наведеним одредбама у евиденцијама катастра земљишта није предвиђен упис било каквих забиљежби и околности чињеница које су од утицаја на располагање непокретностима, јер катастар земљишта представља евиденцију о техничким подацима о непокретностима и посједницима, што је и по оцјени овог суда правилно.

Наиме, тужена је у оспореном акту закључила да је првостепени орган правилно утврдио чињенично стање, али да је неправилно захтјев подносиоца одбацио иако је требао одбити, а што је био разлог за поништење првостепеног рјешења.

У овој истој управној ствари, Врховни суд Републике Српске је у ранијој пресуди број 11 0 У 016685 18 Увп од 29.01.2019. године, истакао да се тужена основано позвала на одредбу члан 1 став 2 Правилника којом није предвиђен упис било каквих забиљежби, околности и чињеница, које су од утицаја на располагање непокретностима, јер катастар земљишта представља евиденцију о техничким подацима о непокретностима и њиховим посједницима, а у исти се уписују промјене на земљишту и објектима у погледу њиховог положаја, облика, површине, начина коришћења, класе, катастарског прихода и података о кориснику непокретности.

Имајући у виду изнесено, Врховни суд и овом приликом наглашава да се нижестепени суд исправно позвао на члан 198 Закона о премјеру и катастру којим је прописано да до оснивања катастра непокретности остаје у примјени земљишна књига у коју се у складу са одредбом члана 2 став 1 ЗЗК, врши упис чињеница од значаја за правни промет до оснивања катастра непокретности, па тако и забиљежба спора која се може, до оснивања катастра непокретности, вршити само у земљишној књизи, а не и катастарском операту.

Из наведених разлога, правилан је закључак тужене и нижестепеног суда да нису испуњени услови за провођење тражене забиљежбе спора, односно забиљежбе чињенице подношења тужбе код окружног привредног суда, због чега је правилно поништено првостепено рјешење и одбијен захтјев тужиоца за упис ове забиљежбе у катастарском операту.

Није основано позивање тужиоца на одредбу члана 99 тачка в) Закона о премјеру и катастру, а у вези са чланом 98 став 1 истог закона, јер се забиљежба уноси искључиво у катастар непокретности који је основан у складу са Законом о премјеру и катастру, што није случај у овој управној ствари, због чега се не може извршити упис предметне забиљежбе у посједовном листу, јер таква врста уписа није предвиђена позитивним законским прописима којима је регулисана та област, а то је Закон о премјеру и катастру и Правилник.

Навод тужиоца да је тужена у једном другом случају поступила на другачији начин није од утицаја на рјешење ове управне ствари, јер се у овом управном спору не врши оцјена законитости тог управног акта, већ оспореног управног акта који је био предмет побијања тужбом у овом управном спору.

Код таквог стања ствари, а из напријед наведених разлога, по оцјени овог суда у побијаној пресуди није остварен ниједан разлог њене незаконитости садржан у одредби члана 35 став 2 ЗУС, па се захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 став 1 истог закона одбија.

Будући да је тужилац одбијен са захтјевом, то му сходно одредби члана 6 Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за признавање трошкова састава захтјева, одбијен као неоснован.

Записничар
Жељка Вујановић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић